

MIKSOSPORIDIYALAR TIPI: HAYOT KECHIRISHI VA AHAMIYATI

Hayitboyeva Umida Baxtiyorjon qizi
Andijon davlat pedagogika instituti Tabiiy fanlar fakulteti 101-guruh talabasi

Annotatsiya: Ushbu tezisda siz miksosporidiyalar tipi: hayot kechirishi va ahamiyati haqida ma'lumotlarga ega bo'lasiz.

Tayanch so'zlar: To'qimalarda Miksosporalilar 1-2 sm va undan ham yirikriq shishlar hosil qiladi. Sistalari ko'p yadroli bo`lib, plazmodiy tanasi bilan to`lgan vegetative va generative yadrolarga bo`linadi. Vegetative yadrolar osish va moddalar almashinuvi, generate yadrolar esa ko`payish funksiyasini bajaradi.

Miksosporidiyalar turli hayvonlar va ayrim umurtqasizlar orasida tarqalgan parazit organizmlardir. Bu mikroskopik mavjudotlar omon qolish strategiyalari va sog'lig'ida muhim rol o'yнaydi. Miksosporidiyaning omon qolish strategiyasi murakkab hayot aylanishiga asoslanadi. Ular odatda ikkita asosiy fazaga ega: faol va dam olish fazalari. Faol fazada miksosporidiya mezbon organizmni yuqtirib, hujayralarda ko'payadi. Bu jarayonda ular mezbon organizmning immun tizimini manipulyatsiya qilish orqali infektsiyaning davom etishini ta'minlaydi. Dam olish bosqichida ular tashqi muhitda bardoshli kistalar hosil qilib, uzoq vaqt yashay oladilar.

Miksosporidiyaning sog'liq uchun ahmiyati asosan hayvonlar salomatligiga qaratilgan. Bu organizmlar hayvonlarda turli kasalliklarni keltirib chiqarishi mumkin. Ayniqla, qishloq xo'jaligida miksosporidiyalar keltirib chiqaradigan kasalliklar chorvachilikda iqtisodiy yo'qotishlarga olib keladi. Shu bilan birga, miksosporidiyalarning ba'zi shtammlari odamlarga zarar etkazishi va zoonoz kasalliklarni keltirib chiqarishi mumkin.

Miksosporidiyalarning iqtisodiy ta'siri, ayniqla baliq ovlash va akvakultura sanoatida muhim ahmiyatga ega. Ba'zi miksosporidiya turlari baliqlarda infektsiyaga olib kelishi mumkin, bu esa naslchilik operatsiyalarida katta yo'qotishlarga olib keladi. Bu holat suv yetishtirishda hosildorlikning pasayishiga va iqtisodiy yo'qotishlarga olib kelishi mumkin.

Miksosporidiyalarni nazorat qilish va davolash hayvonlarning sog'lig'ini saqlash va kasalliklarning tarqalishining oldini olishda katta ahmiyatga ega. Shuning uchun miksosporidiyalar bo'yicha tadqiqotlar samarali oldini olish va nazorat qilish strategiyalarini ishlab chiqishga yordam beradi. Bundan tashqari, suv xo'jaligi va chorvachilik sanoatida gigienik amaliyotlar va infektsiyalarga qarshi kurashning ahmiyati ta'kidlangan.

Shunday qilib, miksosporidiya parazit organizmlar sifatida omon qolish strategiyasi va sog'lig'i uchun muhimdir. Ularning hayvonlar salomatligi va

НОВОВВЕДЕНИЯ СОВРЕМЕННОГО НАУЧНОГО РАЗВИТИЯ В ЭПОХУ ГЛОБАЛИЗАЦИИ: ПРОБЛЕМЫ И РЕШЕНИЯ

iqtisodiyotiga ta'sirini hisobga olgan holda, miksosporidiyalarni nazorat qilish va davolash katta ahamiyatga ega. Ushbu sohadagi tadqiqotlar sog'lom muhit va barqaror chorvachilik uchun zarurdir.

Hayot kechirishi ekotizimlar barqarorligi uchun hayotiy ahamiyatga ega bo'lgan tushunchadir. Barcha tirik organizmlar o'z turlarini saqlab qolish va davom ettirish uchun ma'lum strategiyalar va moslashuvlarni ishlab chiqdilar. Bu hayotning davom etishi va biologik xilma-xillikni muhofaza qilish va ekotizim xizmatlari uchun katta ahamiyatga ega.

Hayotning davom etishi deganda organizmning tabiiy muhitda yashashi, oziqlanishi, ko'payishi va avlodning davom etishini ta'minlashi tushuniladi. Bu jarayonda organizmning omon qolish strategiyalari atrof-muhit omillariga moslashish, raqobat, ov, mudofaa va ko'payish kabi turli tadbirlarni o'z ichiga oladi.

Bu hayotning davom etishi va ekotizimlarning funksionalligi va muvozanati uchun ham katta ahamiyatga ega. Organizmlar oziq-ovqat zanjirlarida bir-biri bilan o'zaro ta'sir qiladi va bir turdag'i organizmlarning yo'q bo'lib ketishi boshqa organizmlarga va ekotizim muvozanatiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shuning uchun har bir organizmning omon qolishi va turlar xilma-xilligini saqlash ekotizimlarning sog'lom va muvozanatli bo'lishini ta'minlaydi.

Hayotning omon qolishi ham ekotizim xizmatlariga sezilarli ta'sir ko'rsatadi. Ekotizimlar suv va havo sifati, tuproq eroziyasini nazorat qilish, iqlimi tartibga solish va tabiiy resurslarni muhofaza qilish kabi ko'plab afzalliklarni beradi. Ushbu xizmatlar odamlarning hayot sifati va farovonligiga ta'sir qiladi. Shu sababli, hayotning davom etishi ekotizimlar tomonidan taqdim etilayotgan ushbu xizmatlarning himoyasi va barqarorligi uchun asosiy element hisoblanadi.

Xulosa qilib aytganda, omon qolish deganda organizmlarning tabiiy muhitda yashashi va o'z turlarining davom etishini ta'minlash jarayoni tushuniladi. Bu jarayon ekotizimlarning funksionalligi va muvozanati uchun muhim va ekotizim xizmatlarining barqarorligi uchun katta ahamiyatga ega. Bu hayotning davom etishi, biologik xilma-xillikni saqlash, ekotizimlarning salomatligi va odamlarning farovonligi uchun zarurdir.

Miksosporidiyalar omon qolish strategiyalari va sog'liq uchun muhim mikroskopik parazit organizmlar guruhidir. Miksosporidiya turi va ahamiyati haqida ko'proq ma'lumot:

Miksosporidiyaning har xil turlari:

Eng muhim miksosporidiya jinsi Enterocytozoon hisoblanadi. Bu jins odamlar va hayvonlarda infektsiyalarni keltirib chiqaradigan kasalliklarning manbai hisoblanadi.

Boshqa muhim miksosporidiya avlodlariga Ensefalitozoon, Nosema, Pleistophora va Thelohania kiradi.

Har bir jins turli turlarda va mezbon organizmlarda infektsiyani keltirib chiqarishi mumkin.

Miksosporidiyaning salomatlik uchun ahamiyati:

Hayvonlarning salomatligi: Myxosporidia hayvonlarda turli kasalliklarga olib kelishi mumkin. Ular, ayniqsa, qishloq xo'jaligi va chorvachilikda iqtisodiy yo'qotishlarga olib keladigan kasalliklarni keltirib chiqarishi mumkin. Ushbu kasalliklar hayvonlarning o'sishi, ko'payishi va sog'lig'iga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin.

Inson salomatligi: Ba'zi miksosporidiya turlari odamlarni yuqtirishi va zoonoz kasalliklarga olib kelishi mumkin. Ular, ayniqsa immuniteti zaif odamlarda jiddiy sog'liq muammolariga olib kelishi mumkin. Masalan, OIV infektsiyasi bo'lgan odamlarda Enterocytozoon bieneusi sabab bo'lgan diareya bo'lishi mumkin.

Iqtisodiy ta'sirlar: Mixosporidiyalar qishloq xo'jaligi, baliqchilik va akvakultura sanoati kabi sohalarda iqtisodiy yo'qotishlarga olib kelishi mumkin. Myxosporidia infektsiyalari, ayniqsa baliq etishtirishda, baliq populyatsiyasining pasayishiga va iqtisodiy yo'qotishlarga olib kelishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Abrikosov G.G. Kurs zoologii. V 2 tomax. T ot. 1, zoologiya bespozvonochnix. M. "Vissaya shkola", 1966, 552 s.
2. Alirauxamedov S.N., Adashkevich B., Odilov Z., Xo'jaev Sh. Fo'zani biologikusuldahimoya qilish. T., "Mehnat", 1990, 173 b.
3. Averensev C.V. Zoologiya bespozvonochnix. M., "Sovetskaya nauka", 1962, 464 s.
4. Dogel'V.A. Zoologiya bespozvonochnix. M., "Vissaya shkola", 1981, 606 s.
5. Jizn jivotnix, V 6 tomax. T. 1,2,3, M., "Prosveshenie", 1968, 1969.
6. Madina Hikmatuloevna Marupova, Aziz Saidolimovich Kubaev, & Alisher Isomidinovich Khazratov. (2022). THE ESSENTIAL ROLE OF DIAGNOSTIC AND TREATMENT METHODS FOR PATIENTS WITH TEMPOROMANDIBULAR JOINT PAIN DYSFUNCTION SYNDROME. World Bulletin of Public Health, 10, 141-142. Retrieved from <https://scholarexpress.net/index.php/wbph/article/view/1015>
7. Makhmudovna, T. M., & Makhmadaminovna, K. D. (2023). THE COURSE OF MALFORMATION AND CORNEAL EROSION IN TUBERCULOSIS PATIENTS. Open Access Repository, 4(03), 60-66.
8. Марупова, М. Х., Кубаев, А. С., & Хазратов, А. И. (2022). УСОВЕРШЕНСТВОВАТЬ МЕТОДЫ ДИАГНОСТИКИ И ЛЕЧЕНИЯ ПАЦИЕНТОВ С СИНДРОМОМ БОЛЕВОЙ ДИСФУНКЦИИ ВИСОЧНО-НИЖНЕЧЕЛЮСТНОГО СУСТАВА. Евразийский журнал медицинских и естественных наук, 2(5), 164–167. извлечено от <https://in-academy.uz/index.php/EJMNS/article/view/1632>